

VALINNAISAINEOPAS
Haapaniemen koulu

Valinnaisaineiden valinta

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista hänen valintojensa mukaisesti. Valintoja tehdessään oppilaan on hyvä miettiä omia vahvuuksiaan, kehittämis- ja kiinnostuksen kohteitaan sekä omia tulevaisuuden suunnitelmiaan. On hyvä huomioida, että liikuntaa lukuun ottamatta taito- ja taideaineet päättyvät 7.luokan jälkeen, jos niitä ei valita valinnaiseksi oppiaineeksi 8. ja 9.luokalle. Oppilas tekee seitsemännellä luokalla valinnat sekä kahdeksannelle että yhdeksännelle luokalle. Oppilas valitsee **kolme** 2 vvt:n (1 vvt = 38 tuntia opetusta) laajuista valinnaista ainetta, joita opiskellaan sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla.

Valinnaisainetarjottimella on kaksi eri valinnaisainekoria, T-kori ja S-kori. T-kori sisältää taide- ja taitoaineiden valinnaiset oppiaineet ja S-kori syventävät ja soveltavat valinnaisaineet. T-korista valitaan kaksi valinnaista oppiainetta ja S-korista yksi valinnaisaine (lisäksi oppilas tekee varavalinnat kummastakin korista). Oppilaan on mahdollista halutessaan valita vain taide- ja taitoaineita (T-kori), tällöin S-korin valinnat jätetään tekemättä. T-korin oppiaineet arvioidaan osana kaikille yhteistä oppiainetta perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti arvosanoilla 4-10. S-korin valinnat arvioidaan arvosanalla 4-10. Jos oppilaan ensisijaista valintaa ei voida toteuttaa liian pienen ryhmäkoon vuoksi, voi toteutua oppilaan varavalinta.

Nimi: _____

Luokka: _____

Laita rasti ruutuun, jos valitset ainoastaan kolme taide- ja taitoainetta.		
Ohjeistus	T-KORI (Taito- ja taideaineet)	Valintajärjestys
Valinnoista toteutuu vähintään kaksi jatkavaa taide- ja taitoaineiden valinnaista (tt).	Kotitalous	
	Kuvataide	
	Liikunta	
	Käsityö	
Valitse numeroilla 1-4 neljä tt valinnaisainetta.	Musiikki	
Valinnat 1-2 ovat varsinaiset valinnat ja 3-4 ovat varavalintoja.		

	S-KORI (Syventävät ja soveltavat valinnaisaineet)	Valintajärjestys
Valinnoista toteutuu yksi soveltava valinnainen aine.	3D -mallinnus	
	Eräkurssi	
Valitse numeroilla 1-3 kolme soveltavaa valinnaisainetta.	Frisbeegolfkurssi	
	Musiikkiteatteri	
Valinta 1 on varsinainen valinta ja valinnat 2-3 ovat varavalintoja.	LUMA	
	Tekninen työ	
	Tekstiilityö	
	Valinnaiskieli	
	Videotyö	

Oppilaan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISET OPPIAINEET (T-KORI)

Kotitalous

Kotitalous valinnaisaineena sopii sinulle, joka olet kiinnostunut ruoasta ja sen valmistamisesta, leivonnasta, ravitsemuksesta ja ruokakulttuureista.

Valinnaisen kotitalouden opinnot pohjautuvat aiemmin opittuihin taitoihin ja tietoihin. Oppitunneilla harjoitellaan arjen perustaitoja painottaen ruuanvalmistusta ja leipomista. Kotitalouden opiskelu on hyvin käytäntöpainotteista. Tavoitteena on, että kaikilla oppitunneilla päästään harjoittelemaan ruuanvalmistusta ja/tai leivontaa. Oppitunneilla käsitellään myös asumiseen ja kuluttamiseen liittyviä asioita, unohtamatta yhdessä elämisen taitoja, sekä harjoitellaan valintojen tekemistä ja toimimista ympäristön kannalta kestävästi jokapäiväisessä elämässä.

Kasiluokalla pysähdytään suomalaisen ruokakulttuurin muutoksiin ja elintarvikkeiden turvalliseen valintaan. Oppisisältöön kuuluvat myös erityisruokavaliot ja kausijuhlat.

Ysiluokalla edetään kansainvälisiin lautasmatkoihin ja pysähdytään kausijuhlien ruokapöytiin.

Kotitaloustunneilla työskennellään pääosin ryhmissä tai pareittain. Tavoitteena on, että yhdessä tekemällä oppilaan ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot, neuvottelutaidot sekä yhdessä sopimisen taidot kehittyvät.

Valinnaisessa kotitaloudessa harjoitellaan myös tieto- ja viestintätekniikan taitoja.

Kuvataide

Kuvataiteessa opitaan kuvailmaisun taitoja käytännössä tehden, tutkien, kokeillen ja ratkaisten luovia ongelmia yksin sekä yhdessä toimien. Oppilaan omat kokemukset, mielikuviutus ja kokeileminen ovat opetuksen perustana. Opetus syventää ja laajentaa kaikille yhteisen kuvataiteen sisältöjä.

Omia havaintoja ja ajatuksia ilmaistaan monipuolisesti erilaisilla ilmaisutavoilla ja -välineillä: esimerkiksi eri tekniikoilla piirtäen, maalaten, valokuvatun, kolmiulotteisia teoksia rakentaen ja digitaalisesti erilaisia kuvia tuottaen. Oppitunneilla katsotaan kuvia ja tutkitaan ympäristöä, sekä pohditaan tehtyjä havaintoja sanoin ja kuvin. Mahdollisuuksien mukaan käydään taidenäyttelyssä.

8. luokalla työskentely on teemoitettua. Samaa ilmiötä lähestytään erilaisilla tavoitteilla ja tekniikoilla. Oppilas toteuttaa monipuolisen teossarjan ja digitaalisen portfolion. 9.luokalla valmistetaan erilaisia isompia teoksia, jotka voivat sijoittua kouluympäristöön tai sen ulkopuolelle. Lisäksi tehdään lopputyö, jonka tavoitteena on olla täysin oppilaan itsenäisesti suunnittelema ja toteuttama kokonaisuus.

Käsityö

Taitoja opitaan itse tekemällä, aiemmin opittuja tietoja ja taitoja syventäen. Opetuksessa käytetään sekä teknisen työn että tekstiilityön työtapoja, oppimisympäristöjä ja materiaaleja. Oppilas voi kehittää taitojaan oman mielenkiintonsa suuntaan eri käsityön työtavoissa. Oppilaat valmistavat omien suunnitelmiensa pohjalta erilaisia tuotoksia.

Tavoitteena on oppia käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja, työtapoja ja käsitteitä. Lisäksi kehitetään kokonaisen käsityöprosessin hallintaa eli kykyä ideoida, suunnitella, valmistaa ja arvioida töitä. Opitaan työskentelemään turvallisesti ja dokumentoidaan työskentelyä valokuvaten tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen.

Käsityön opetus kehittää oppilaan avaruudellista hahmottamista, tuntoaistia ja käsillä tekemistä. Nämä taidot edistävät motorisia taitoja, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Käsityön merkitys on pitkäjänteisessä työskentelyssä sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa. Käsityön avulla opitaan kestäväää elämäntapaa, tuetaan oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä ammattiin liittyviä valintoja. Erilaisia käsityötaitoja tarvitaan monissa ammateissa, vaikka ne eivät olisi varsinaisia käsityöalan tehtäviä.

Tässä valinnaisaineessa opiskellaan puoli vuotta tekstiilityön työtapoja ja puoli vuotta teknisen työn työtapoja. Ei siis valita vain toista vaihtoehtoa.

Musiikki

Jatketaan bändimusiisoinnin harjoittelua seitsemännellä luokalla opittujen taitojen pohjalta. Valinnaisessa musiikissa voit halutessasi keskittyä jo enemmän jonkin tietyn instrumentin soittamiseen tai soittaa monipuolisesti eri instrumentteja. 8. luokalla painotetaan länsimaista populaarimusiikkia ja 9. luokalla suomalaista populaarimusiikkia. Musisoidaan kuitenkin juuri sitä musaa, mikä ryhmälle soveltuu parhaiten.

Liikunta

Liikunnan valinnaisaineessa on hieno mahdollisuus syventää omia liikunnallisia taitoja, joita on opittu vuosien varrella koululiikunnassa. Opit kehittämään taitojasi palloillen, kuntoa kehittäen, ulkoliikunnasta nauttien ja uutta kokeillen.

Liikkuessa tutustutaan uusiin ihmisiin uudessa ryhmässä. Myös yksilöllisempään ohjaukseen on mahdollisuus. Kenties löydät itsellesi uuden liikuntamuodon uusien lajikokeilujen avulla. Lajivalikoimaan saa ryhmä vaikuttaa ja niitä pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Vuosittain olemme käyneet mm. golfaamassa.

Valinnaisaineeksi liikunta kannattaa valita silloin, jos haluat kannustavan ryhmän, uusia elämyksiä, paremman kunnon ja lisää liikuntaa omaan viikkoosi. Odotamme sinua!

SYVENTÄVÄT JA SOVELTAVAT VALINNAISAIINEET (S-KORI)

Tekninen työ

Teknisen työn taitojen valinnaisaine, jossa syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Tunneilla opetetaan omatoimiseen ja turvalliseen työskentelyyn. Oppiaineessa tutustutaan eri materiaalien käyttöön ja työstämiseen erilaisin käsityövälinein ja konein. Pääset käyttämään omia

tietoja ja taitoja sekä voit vaikuttaa oman työsi aiheeseen, suunnitteluun ja toteutukseen. Valinnaistunneilla otetaan käyttöön loput tn-tilan koneet ja opitaan uusia työskentelymenetelmiä.

Aihealueina ovat mm. metalli- ja puuteknologia, muoviteknologia sekä moottorioppi ja elektroniikka. Lisäksi voidaan käyttää laser- leikkuria, erilaisia 3d- tulostimia, 3d- jyräintä jne. Robottiikkaakin on mukana. Myös erilaisia pintakäsittelyjä kokeillaan.

Korjaillaan polkupyöriä, mopoja ja muitakin laitteita. Eri hitsausmenetelmien kokeilua ja harjoittelua.

Voidaan rakentaa esim. kaiuttimia, radioita, sähkökitaroita, lennokkeja, mopon tai polkupyörän huoltopukkeja, tuoleja ja pöytiä tai korjailla/ muokata edellä mainittuja.

Valitse tämä, jos haluat työskennellä käsin ja työstökoneita käyttäen, keksiä, suunnitella, kokeilla ja toteuttaa erilaisia tuotteita, kehittyä ongelmanratkaisutaidoissa, saada oppia turvallisuudesta sekä erilaisista teknisen työn välineistä, laitteista ja materiaaleista.

Tekstiilityö

Tule syventämään taitojasi ja oppimaan uutta tekstiilityön työtavoissa. Suunnittelet oman kiinnostuksesi mukaan erilaisia tuotteita ja teoksia, jotka voivat olla esimerkiksi erilaisia vaatteita, asusteita, koruja, sisustustuotteita tai tekstiilitaidetta. Tavoitteena on kehittää suunnittelutaitojasi ja valmistaa laadukkaita sekä toimivia tuotteita monipuolisesti erilaisilla tekniikoilla. Tekstiilityön tekniikoita opettelet ja syvennät omien toiveidesi pohjalta. Näitä tekniikoita voivat olla esimerkiksi saumurilla, ompelukoneella ja kirjontakoneella ompelu, neulonta, virkkaus, makramee, kankaanpainanta, värjäys, kirjonta ja kudonta. Työskentelyä dokumentoidaan valokuvaamalla. Mahdollisuuksien mukaan käydään museo-, näyttely- ja / tai yritysvierailulla.

Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa, joka kehittää luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja. Opit omien projektiesi kautta työn suunnittelua, pitkäjänteistä työskentelyä ja saat paljon onnistumisen kokemuksia sekä iloa itse tekemisestä!

Valinnaiskieli

8. luokalla saksa, 9. luokalla italia (syksy) ja espanja (kevät)

Tutustumme kieleen ja kulttuuriin sanaston ja perusrakenteiden kautta. Hyödynnämme pelejä, musiikkia ja videomateriaalia kirjallisen materiaalin lisäksi. Tutustumme myös alueisiin, joissa näitä kieliä käytetään.

Tavoitteena hankkia alkava kielitaito kyseisissä kielissä ja oppia tuntemaan alueita, joissa kieltä puhutaan. Tässä on valinnaisaine sinulle, jota kielenopiskelu kiinnostaa ja haluat monipuolisen kielitaidon, jota voit kehittää myöhemmin halutessasi. Lisäksi harvoin tarjolla: kolme uutta kieltä yhdessä valinnaisaineessa. -¿Cómo estás? -Va bene, grazie! -Drei neue Sprachen? - Ja, bitte.

3D- mallinnus

Tämä valinnaisaine antaa hyvän pohjan työelämään tai vaikka omaan harrastukseen. Tunneilla opetellaan piirtämään erilaisia mallinnusohjelmia käyttäen kaksi ja kolmiulotteisia kappaleita ja kuvia. Niiden avulla voidaan tulosta 3d- tulostimilla, kaivertaa 3d- jyrsimellä tai leikata laserleikkurilla kaikenlaisia kappaleita ja hahmoja. Käytössä on myös kaksi 3d- kameraa valmiin kappaleen muuttamiseksi digitaaliseen muotoon.

Opetus alkaa aivan perusasioita ja etenee sitten oppilaan omien taitojen karttuessa haluttuun suuntaan. Tämä valinnainen aine sopii siis kaikille, ei tarvitse olla aiempaa kokemusta tältä alalta eikä myöskään tietokoneiden käytöstä.

Käytämme suunnittelussa ja piirtämisessä aluksi ihan perusohjelmia ja myöhemmin mukaan tulevat ammattitason suunnitteluohjelmat. Vaikka käytämmekin paljon tietokoneita apuna niin kaikenlainen muukin työstäminen tulee tutuksi, myös erilaiset pintakäsittelyt.

Tunneilla voidaan tehdä esim. avaimenperiä, koruja, nimikylttejä, led- valotauluja, uistimia ja pelinappuloita vaikka oman kuvan mukaan jne. Valmiita (esim. netistä löytyviä) tiedostojakin käytetään tarvittaessa apuna.

Eräkurssi

Eräkurssilla tutustutaan käytännön läheisesti metsästyksen ja kalastukseen sekä eräilyn perustaitoihin. 8.luokan syksyllä aiheena on sulan veden kalastus (mm. kalastusreissuja) ja vastuulliseen vapaa-ajan kalastukseen liittyvät asiat (mm. vierailijoita). Keväällä suoritetaan metsästäjän tutkinto ja metsästysammunnan ABC- kurssi sekä opiskellaan lumijälkiä ja käydään kosteikolla tunnistamassa vesilintuja. 9. luokan syksyllä metsätetään eli käydään kyyhkyjahdissa, jänismetsällä, fasaanimetsällä, hirvijahdissa ja kanalintumetsällä. Keväällä on aiheena jään ajan kalastus (pilkkiminen ja verkkokalastus) sekä eräkurssin huipentava yön yli kalastusleiri, jossa paikallisten kalastusseurojen jäsenet vievät oppilaat mm. vetouistelemaan. Metsästysaiheissa ohjauksesta vastaavat Viitasaaren Riistanhoitoyhdistyksen henkilöt ja kalastusaiheissa paikalliset kalastusseuralaiset ovat vahvasti mukana.

LUMA

LUMA-kurssi tarjoaa sinulle mahdollisuuden oppia kemiaa, fysiikkaa, biologiaa ja matematiikkaa käytännönläheisellä ja innostavalla tavalla. Kurssilla sovelletaan aiemmin opittua ja opitaan uutta tekemällä itse. Näet ja koet ilmiöitä omin silmin: havainnoi arjen ilmiöitä, tutustu keittiökemiaan, tutki tähtitaivasta, katso tiededokumentti, valmista jättisaippuakuplia, upota sormet kotitekoiseen slimeen, kasvata bakteereja ja kokeile muita mielenkiintoisia töitä. Kokeellisten töiden lisäksi LUMA-tunneilla ratkotaan pakopelipulmia ja opetellaan itse suunnittelemaan ja toteuttamaan pakopeli muille ratkaistavaksi. Kurssilla pelaillaan myös erilaisia strategiapelejä ja harjoitellaan

mm. Rubikin kuution ratkaisemista ja shakin sääntöjä. Työskentely tapahtuu pääasiassa pareittain tai pienissä ryhmissä. Tulosten käsittelyssä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa. Kurssilla pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan myös opintoretkiä, joilla tutustutaan erilaisiin LUMA-kohteisiin lähellä ja vähän kauempanakin.

Videotyö

Videotyökurssilla perehdytään videoiden ja elokuvien tekemiseen. Opiskellaan hieman elokuvan tekemisen teoriaa, mutta tutustutaan aiheeseen myös katsomalla elokuvia ja muiden tekemiä videoita.

Kurssilla tehdään lyhytelokuva alusta loppuun, jolloin tutuksi tulevat käsikirjoittaminen, kuvakäsikirjoituksen tekeminen, kuvaaminen, näyttelemisen, videon editointi. Kaikkien osallistujien ei tarvitse välttämättä osallistua näyttelemiseen. Toteutustapaan vaikuttaa ryhmän toiveet.

Musiikkiteatteri

Musiikkiteatteri-kurssilla pääset toteuttamaan pieniä musiikinäytelmiä yhdessä ryhmän kanssa. Kurssilla harjoitellaan pienten käsikirjoitusten kirjoittamista ja näyttelemistä. Näytelmiä väritetään musiikilla laulaen ja soittaen tai omaa musiikkia säveltäen. Tutustumme musiikin rooliin elokuvissa sekä kuuluisiin musikaalitarinoin, joiden pohjalta voimme ideoida myös omaa näytelmäämme. Kurssilla yhdistyvät ilmaisutaidon ja musiikillisten taitojen kehittäminen kahden opettajan johdolla. Oppitunnit ovat vaihtelevia: välillä ideoidaan, välillä kirjoitetaan, välillä harjoitellaan biisejä tai ilmaisua ja lopuksi harjoitellaan kokonaisuutta. Tule mukaan ja nappaa itsellesi mieluisa rooli!

Frisbeegolfkurssi

Frisbeegolfkurssilla opetellaan hienon lajin taitoja. Savivuoren radalle suunnataan aina, kun sää sallii. Huonommalla säällä syksyisin ja keväisin harjoitellaan erilaisia heittotekniikoita Hurrikaanilahalla. Talvella, kun sää ei kannusta edes Hurrikaanilahalle konkreettisesti kiekkoja heittämään, opiskellaan frisbeegolfin kilpailusääntöjä, tutustutaan eri sovelluksiin omien tulosten kirjaamisessa, tutustutaan kiekkojen lentonumeroihin ja selvitetään kaikkea muuta mitä frisbeegolfin parissa voi tehdä. Mahdollisuuksien mukaan järjestetään retkiä lähialueiden muille radoille ja opetellaan kiekkojen värjäämistä. Pyritään myös järjestämään kilpailuja omalle ryhmälle sekä muille koululuokille. Saatetaanpa haastaa myös pohjoisen naapurikunnan yläkoulua frisbeegolfkilpailuun.